

noget andet, end hvor vi beskæftiger os med en Kreditgivning som den her foreslaaede, hvor det er Staten, som er den store Kredityder. Kreditforeningerne tilvejebringer deres Laan ved Salg af Obligationer, som de selv udsteder, og de virker med fuld Berettigelse som selvstyrende Organisationer, men naar vi er inde paa en Kreditgivning af saa stort et Omfang som den, der her er Tale om — det drejer sig i Aarenes Løb om ret anselige Summer —, forekommer det mig, at det vilde være en enestaaende Fremgangsmaade, om Staten sagde: Værs'go', her er de Millioner til Raadighed for en forholdsvis snævert begrænset Del af Medborgere — det er jo Forholdet —, og vi overlader Administrationen af disse Millioner til de paagældende Medborgere selv. Jeg mener ikke, at den Kommission, som skal forvalte disse Midler, skal staa i Modsetningsforhold eller være Fjender af Statshusmændenes Bestræbelser, det skal tværtimod være Mænd, som har Forstaaelse af deres Arbejde og de Betingelser, de virker under, men jeg maa advare imod en Betragtning, som finder det berettiget, at Statshusmændene selv skulde forestaa Fordelingen af de Laanemidler, der her er Tale om.

Det ærede Medlem Hr. Olufson gjorde derefter opmærksom paa, at det vilde være uheldigt at gaa tilbage til at gøre Amtsraadet, der nu fremgaar af fuldkommen almindelig Valgret, til den Myndighed, som udpeger Amtskommissionens Medlemmer, fordi Amtsraadet — saaledes udtrykte det ærede Medlem sig — jo for en stor Del bestaar af Jordsælgere, større Jordbesiddere, som har Interesse i at holde Priserne højt oppe. Jeg maa dertil sige, at det ærede Medlem tager meget fejl af Landmændenes Stilling, hvis han tror, at Landmændene her i Landet — og det gælder baade Godsejere og Proprietærer, som det gælder Gaardmænd og Husmænd — først og fremmest føler sig som Jordsælgere. Jeg tør sige for det alt overvejende Flertal af Landmænds Vedkommende, at hvad de sidst af alt ønsker, er at sælge deres Jord, det er det, de af al Magt søger at undgaa, de føler sig mindst af alt som Jordsælgere og har ingen Interesse i at spekulere Jordpriserne op. De, som det ærede Medlem tænker paa, er de forholdsvis faa her i Landet, der har lavet sig en Næringsvej af at handle med Jord, og for saa vidt de i Øjeblikket ligger inde med Jord, som de har købt, kan det ærede Medlem jo sige, at de er Spekulanter i Jord, eller hvad Udtryk han nu vil bruge, og at de har Interesse deri. Men det gælder den danske Landmandsstand, jeg tror, jeg tør tale paa

hele denne Stands Vegne, at den er ikke en Stand af Jordsælgere, men en Stand af Jordbrugere. Og naar det ærede Medlem yderligere mente, at navnlig Godsejere og Proprietærer skulde være farlige i den Henseende — det er noget, vi saa tidt hører fra den Side —, vil jeg dog gøre det ærede Medlem opmærksom paa den Kendsgerning, at — jeg har faaet Tid til at lade det undersøge — i de nuværende Amtsraad Landet over, der, efter hvad jeg har kunnet fremskaffe af Oplysninger, har 313 Medlemmer, findes der i alt kun 5 Godsejere og 7 Proprietærer. Det viser dog, at det kan ikke være aldeles overvejende, hvad disse uheldige Medlemmer af Samfundet, som de sikkert er i det ærede Medlem Hr. Olufsons Øjne, kan øve af Indflydelse paa Amtsraadets Beslutninger. Nej, Amtsraadene er en fuldt ud demokratisk Institution, og det Valg, som Amtsraadene foretager, vil sikkert blive foretaget lige saa forsvarligt, efter fuldt ud lige saa saglige Hensyn som det Valg, der foretages ved delegerede. Jeg forstaar nu heller ikke, hvorfor det ærede Medlem Hr. Olufson, der selv har været paa Valg ved disse Amtskommissioner, med en saa rørende Kærlighed beskæftiger sig netop med de Valg, som de delegerede foretager. Min eneste Begrundelse af Forslaget her er den, at det forekommer mig at være en meget omstændelig Valgmaade, at der skal udpeges to særlige delegerede i hver Kommune for at vælge disse to menige Medlemmer af Amtskommissionen. Hvis Sogneraadene benytter de samme delegerede, som de sender ind til Amtsraadsvalget, kan det ganske vist være lige meget, men saa har denne Bestemmelse heller ikke stor Interesse. Vælger de derimod to andre delegerede, betyder det en Fordobling af Tidsspilde, af de Dagpenge og Rejseudgifter, som Kommunerne skal betale. Det forekommer mig egentlig ikke, at hele Spørgsmaalet er en saadan Fordobling af Udgifterne værd. Det er ganske klart, at det er ikke af de store Spørgsmaal, og hvis der ikke var andet os imellem, vilde der være fuldstændig Enighed, for et saa lille Spørgsmaal kan ikke skille os, det er af den Slags, vi nok kan forhandle os til Rette om. Men af Hensigtsmæssighedshensyn mener jeg, vi maa overdrage Valget til Amtsraadene, der vil tage fuldt ud saglige Hensyn ved disse Valg, saaledes at vi alle vil kunne være tilfredse dermed.

Saa vidt jeg forstod det ærede Medlem Hr. Olufson, var han nu en Modstander af, at den rentepligtige Del af Laanebeløbet efter Loven af 4. Oktober 1919 blev for-